

**00 . Gura Vitioarei | Comuna: Gura Vitioarei | Județ: Prahova | Punct: Movila |
Anul: 2022**

Anul: 2022

Cod RAN: 131844.01

Perioade: Protoistorie

Epoci: La Tène

Tipuri sit: amenajare/construcție

Autori: Bogdan Ciupercă, Valeriu Sîrbu, Sebastian Matei, Dragoș Măndescu, Tudor Hila, Cătălin Dâscă

Instituții: Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul Județean Buzău, Muzeul Județean Argeș, Pitești, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova

Nr. autorizatie: 209

Data autorizatiei: 2021-05-04

Raportul de cercetare de la Gura Vitioarei, jud. Prahova Punct: Movila

Raport

Situl de la Gura Vitioarei se află pe partea superioară a unui deal dominant, puternic împădurit, de forma unui trunchi de con, plasat pe malul stâng al Teleajenului, la confluența cu valea Danciului. Din punct de vedere morfologic așezarea se compune dintr-un platou cu dimensiunile de cca 60 x 35 m și două terase situate la est. Platoul este ușor înclinat pe direcția vest-est, iar în partea de sud prezintă o ridicătură aproximativ circulară, naturală. Terasa 1 are o formă alungită, ușor curbată cu dimensiunile de aproximativ 35 x 10 m, în timp ce Terasa 2, situată mai jos, are o formă rectangulară, cu dimensiunile de aproximativ 50 x 25 m. Analiza datelor Lidar arată existența spre est și nord-est a unei mici fâșii relativ plane, care pleacă din Terasa 1 și merge spre capătul de nord al platoului, care ar putea reprezenta, fie un drum de acces spre platou, fie un rest dintr-o terasă prăbușită în trecut.

Până în prezent nu s-au efectuat săpături arheologice, ci doar periegheze. Așezarea este menționată succint de Gh. Petrescu Sava și Ion Nestor în anii 40, și apoi de E. Comșa și V. Georgescu în anii 80 ai secolului trecut. Pe lângă numeroase materiale de epocă geto-dacică, autorii amintiți prezintă și o serie de materiale neolitice și din epoca bronzului, descoperite tot în acest sit. În colecțiile Muzeului Județean Prahova se află mai multe vase întregi descoperite întâmplător. Este vorba de o amforă de PseudoCos, un bol cu decor în relief, un borcan, un vas globular și o strecurătoare, materiale care se pot data în sec. II-I a. Chr.

Cercetarea acestui sit s-a făcut în cadrul proiectului Peisaje ascunse: explorarea prin teledetecție și LIDAR a drumurilor, granițelor și câmpurilor de luptă din Carpații de Sud-Est, (HiLands) cod PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0090. Cercetările au avut ca obiectiv verificarea unor informații mai vechi obținute din literatura de specialitate, în contextul în care situl este situat pe o importantă cale de comunicație antică, care leagă Transilvania de Muntenia. Săpăturile arheologice au debutat în anul 2021 și au continuat în anul 2022.

Au fost trasate 4 secțiuni, două pe Platou (S1 și S4) și două pe Terasa 1 și 2 (S2 și S3). Prima secțiune a avut lungimea de 42 m și lățimea de 1m, traversând Platoul de sud la nord. S2 cu dimensiunile de 8 x 1m a fost trasată pe Terasa 1, iar S3 cu dimensiunile de 10 x 1 m a fost trasată pe Terasa 2. S4, plasată aproximativ perpendicular pe S1, are dimensiunile de 16 x 2 m.

În 2022 a fost finalizată cercetarea integrală a secțiunii S1 și au fost săpate parțial două carouri din secțiunea S4 (carou 1 și 7). Secțiunile S2 și S3, nu au fost finalizate datorită timpului limitat. În S4-carou 7 – plasat spre marginea de est, unde platoul cade cu câțiva metri, săpătura s-a oprit la cota de -1,20 m, fără a fi atins sterilul arheologic. La această cotă s-au conturat 3 complexe observate clar în contrast cu stratul de cultură din jur care, pe baza materialului ceramic descoperit, se încadrează în eneolitic.

S-au identificat și cercetat în total 42 de complexe arheologice din care doar 22 au fost finalizate. Marea lor majoritate reprezintă gropi menajere (33), unele de mari dimensiuni, cu formă tronconică și mai rar

cilindrică. În cea mai mare parte umplutura acestora este relativ afânată, constituită din diverse straturi de pământ cu consistențe și texturi diferite, amestecate cu cenușă, pigment de cărbune, bucăți de lipitură arsă, oase de animale și numeroase fragmente ceramice de factură dacică.

Remarcăm groapa cpl. 19 care are următoarele dimensiuni: Dguri – 1,90 m, Dmax la bază – 2,80 m și adâncimea de -2,20 m și groapa cpl. 17A cu dimensiunile: Dg – 1,10 m, D bazei – 2,40 m și adâncimea de -1,74 m.

Au fost cercetate două complexe de mari dimensiuni care ar putea reprezenta locuințe. Este vorba de Cpl 17, complex adâncit de mari dimensiuni, cu pereții aproape verticali. A fost observat pe o lungime de 2,70 m, intrând în cea mai mare parte în malul de est. Adâncimea acestui complex este de 0,70 m și conține o umplură cenușiu-gălbuie, relativ afânată, cu aspect nisipos și rari pigmenti de lipitură arsă și cărbune. Având în vedere forma și adâncimea, nu este exclus ca acest complex să reprezinte o locuință adâncită. Un alt complex de mari dimensiuni a fost cercetat în carourile 4-6 al S1. Cpl 13 – a fost observat pe o lungime de 3,20 m, intrând în ambele maluri ale secțiunii. Terenul ușor înclinat pe direcția N-S a presupus orizontalizarea bazei, astfel că adâncimea maximă era de aproximativ 0,50 m spre sud și cca 25 spre nord. Pereții verticali, prezența a cel puțin două gropi de stâlpi în marginile acestuia, precum și o serie de amenajări ale bazei (podinei) constituie elemente pentru a putea atribui acestui complex funcția de locuință/construcție.

În afara acestor două tipuri de complexe, au mai fost descoperite și cercetate: o vatră în situ (cpl. 20), un șanț (cpl. 23), o aglomerare de pietre și material arheologic (cpl. 19) precum și 4 gropi de stâlp.

Din punct de vedere stratigrafic s-a constatat că pe platou dinamica locuirii a fost una complexă afectând diferit diverse zone ale acestuia. Astfel, în jumătatea de vest a platoului stratigrafia este foarte subțire, cca 10-15 cm de strat arheologic și complexe (gropi) exclusiv de epocă dacică, pe când în jumătatea de est stratul de cultură este mult mai consistent, depășind 1,30 m (în actualul stadiu al cercetării). Această situația a fost constatată în S4, caroul 7, foarte aproape de marginea de est a platoului. Aici au fost descoperite numeroase fragmente ceramice datate în sec. I a. Chr. – I p. Chr. dar și fragmente ceramice preistorice (eneolitice).

Materialul arheologic este destul de bogat, predominând fragmentele ceramice. Materialul ceramic este puternic fragmentat în strat și mai bine păstrat în umplutura gropilor. Nu au fost descoperite vase întregi. Fragmentele ceramice provin în principal de la borcane, fructiere și cești opaiț lucrate la mână, dar și de la numeroase căni, fructiere, pithoi, castroane, boluri, kantharoi, lucrate la roată. Surprinzător este faptul că nu au fost descoperite obiecte metalice relevante, ci doar câteva piese din fier de mici dimensiuni, atipice. Din punct de vedere cronologic majoritatea materialului ceramic se datează în sec. II-I a. Chr. dar există și fragmente de vase locale precum și importuri care pot fi datate în sec. I p. Chr.

În 2022 au fost analizate 1035 de resturi faunistice provenind din 12 complexe. Marea majoritate a acestora reprezintă resturi de bovine (45,4%), urmate de ovicaprine (26,4%) și porcine (21,8%).

În campania viitoare colectivul de cercetare își propune finalizarea secțiunilor S2-S4, dar și realizarea unor cercetări de suprafață mai amănunțite în proximitatea sitului.

Informații suplimentare online

[Raportul 6964 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
